

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את ביטחונך ביטחון עצמי

דע את שמחתך • שורש השמחה בתיקון החטא • פרק ו'

פחדים מתוך האדם עצמו מול פחדים מגורמים חיצוניים

בפרק הקודם הארכנו לבאר כי הביטחון הפנימי בקומת הנפש, מקורו בהיסמכות על התכונות והמידות השורשיות והיסודיות של האדם עצמו. וכן התבאר, כי כאשר האדם אינו מודע לכוחות נפשו השורשיים, הם נעלמים ומכוסים ממנו. ממילא הוא שוגה וסומך את ביטחונו על כוחות ותכונות חיצוניות שאינם הוא מי שהוא. כוחות אלו זמניים רעועים ואינם יציבים, על כן הביטחון המיוסד עליהם אינו איתן וקבוע. ממילא, החולשות הירידות והנפילות שלו, הן המקור להתרגשות והתעוררות הפחדים בנפשו.

נחדד את הנקודה – כאשר האדם אינו חי את האני שלו כמות שהוא, אזי הוא פוחד. זהו פחד שתופס מקום בנפש מחמת הסתירה שקיימת בין מהות כוחות הנפש העמוקים של האדם לבין מהלכי פעולותיו המעשיות בפועל החיצוני. הכוחות האמיתיים הגלומים באדם לא מוצאים את דרכם לצאת מהכוח אל הפועל בצורה בריאה ומתוקנת. במקום שאדם יתעסק בלהיות הוא מי שהוא, ויתרכז להפיק את הטוב הפנימי שלו מעצמו, הוא מתפזר להתעסק בכל מיני עניינים שאינם תואמים את מהותו הייחודית. אולם מלחמה זו – בין הכוחות הפנימיים המתרגשים לצאת, לבין ההנהגה החיצונית שמתעלמת מהם, מגבילה מצמצמת, עוצרת ומחלישה אותם, היא הגורם לערעור היציבות הנפשית, שמקבלת ביטוי בצורה של פחדים. מערכת פחדים

הארת היום

האור שמאיר בפורים זה אור של מגילת אסתר. כח הנס שהיא עשתה, מגיע ממסירות נפשה שלה. אם זה סיבת הגאולה, נמצאשזה האור של הגאולה. ומי שמוכן למסור נפשו באמת לקב"ה, גם האור של פורים מאיר בו בנפש. ומי שלא מוכן למסור, אזי גם את עומק האור של היום, הוא לא יוכל לקבל.

כל ההצלה במגילת אסתר, מכוח מי היא נעשית, מכח אסתר, שהיא מסרה את הנפש שלה (שמות רבה ל, ד). אדם רוצה לשמוח בפורים, בלי להתחבר למעשה של אסתר. נו, מישהו חושב שזה יכול להיות.

אם נדבק את עצמנו באור של מרדכי ואסתר, נרגיש התעצמות במעמקי הנפשות, בדרכם של מרדכי ואסתר, השמחה תבקע מאליה בנפש. ועל כן באמת הרגליים קופצות, והנפש שמחה. ונכנס יין, יצא סוד. והחיים הם חיי פנים. צריך לידע שאם יש מסירות נפש אזי יש אורה ושמחה. אבל אם אין מסירות נפש, אין אורה ושמחה.

אבל אם לוקחים את הסממנים החיצוניים, אזי נתקיים באדם לשון הגמרא (יומאעו, ב) על השותה יין, לא זכה, משממו. מה אנחנו רואים עכשיו? העולם חוזר לתוהו ובוהו בפורים. תוהו שאדם תוהה על שיממון שבו (רש"י בראשית א, ב). זהו – לא זכה משממו. פוק חזי, זה מה שיש. כמעט, לגמרי.

כשהנפש מחפשת פנים, ביום קדוש זה הוא מחפש פנים, הוא מחפש את צד נקודת ההתבטלות. והנפש נקשרת לאל חי, עמוק מאד מאדבפורים, וכמובן המצוות מגיעים לאותו מקום עמוק פנימי, של אותה נקודת פעולה.

אדם יכול לעבור בחייו עשרות פעמים את ימי הפורים, והוא כביכול שמח בהצלתם של ישראל. אבל אם הוא לא מחובר לשורש ההצלה, הוא גם לא מחובר לעומק השמחה. זה לא יתכן.

במילים הכי פשוטות והכי ברורות, מי שמוכן באמת למסור את הנפש שלו לקב"ה, בפורים, אזי כשיגיעו ימי הפורים יהיה לו הארה שנקראת מגילת אסתר, והארת היום שנקרא פורים. אך מי שלא מוכן למסור את הנפש שלו לקב"ה, ואינו רוצה להתבטל לקב"ה, הוא לא יכול לקבל את ההארה של היום. הוא יכול לקבל אולי ניצוצות מהיום, אך את הארת גופא של יום, הוא לא יכול לקבל.

כח מסירות הנפש

מסירות נפש בפועל, בדרך כלל. אבל יש לנו את כוח הנפש, במעמקי הנפש שנקראת נפש, מלשון רצון. מקודם באונס, ועכשיו ברצון. זה נקרא מסירות נפש. היא מוסרת את רצונה. כשהיא מוסרת את רצונה באמת, אז יש אורה.

אם יש גילוי, זה רק אם אני מסלק את עצמי, ומבטל את עצמי לקב"ה. אך אם אני מעמיד את עצמי, כחומה בצורה שאינה מתבטלת, אזי זה נשאר הסתר, זה לא מגילת אסתר.

אם אדם באמת מוסר את נפשו לקב"ה, אז הוא מדבק את עצמו במידה של אסתר, אזי כשם שאז והעיר שושן צהלה ושמחה, על כן הצהלה ושמחה הזו, יתגלה בנפש שלו.

אך אם הוא לא מוכן למסור את הנפש, והוא רוקד ברגלו ורוקע, ושר, ואומר מילתא דבדיחותא, ועושה כל מיני שיטות, משיטות שונים ומשונים, זה לא יביא אותו לשום מקום.

מי שמגיע עם הסכמה ברורה, למסור את הנפש בפורים, יאיר לו אור היום. ומי שלא, זה לא יעזור כמה שהוא ירקוד, וכמה מנות שישלח, וכמה כסף שיאסוף לצדקה, זה לא יעזור לו כלום.

מה יאמר כל אדם, אני לא במדרגה. אך אין אור אחר, אין חג חדש, זה היום טוב, הכוח שמאיר זה אור מסירות הנפש. אם אדם רוצה לעשות לעצמו חג חדש, זה הוא בבחינת (ישעיהו א, יד) חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי.

האדם צריך לחשוב בנפשו מה הוא היה עושה אם היה היום עכשיו מתן תורה, והוא יודע שעל כל דיבור ודיבור, פרחה נשמתו (שיר השירים רבה ו, ג). האם הוא היה עומד שם או לא. מי הוא זה מי שמת במצרים בשלשת ימי אפילה, שהם היו ארבע חמישיות במצרים, מי שלא רצה לקיים מאמר הכתוב (שמות ג, יב) תעבדון את האלוקים על ההר הזה, ואם הוא לא רוצה להיות לאחר מכן במתן תורה, כי הוא לא מוכן למסור את הנפש, הוא כבר מת לפני היציאה.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

כל נס פורים חל רק מכוח מסירות נפש של אסתר. היא מכניסה את עצמה לעובי הקורה, להציל את הכנסת ישראל. כמו שנאמר (אסתר ד, יא) ואני לא נקראתי לבוא אל המלך, זה שלושים יום. (שם טז) וכאשר אבדתי, אבדתי. כל כוח ההצלה חל רק מאותה מסירות נפש. היא נלקחה לבית האחשוורוש, שלא ברצונה, היא מכניסה את עצמה להכנס לבית המלך, על מנת מה? לגלות את מציאות הקב"ה בעולם.

והיא מוכנה לבטל את עצמה לגמרי, כמו שנאמר (שם יד) רווח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר, או ממנה, או ממישהו אחר.

על דרך זה נאמר (אסתר רבה ו, ב) מרדכי בדורו שקול כמשה בדורו. הוא מוסר את הנפש לקב"ה, כמו שמשה רבינו במעשה של חטא העגל, מסר את הנפש לקב"ה. מכוח מה הוא כביכול ניצח את הקב"ה, בזה שהוא אמר (שמות לב, לב) מחני נא מספרך אשר כתבת. דהיינו אם הוא לא כתוב בספר, הוא לא קיים. כי מה שלא באורייתא, לא קיים בעולם.

זה הרמז במה שאמרו חז"ל (מגילה ג, א) מבטלים תלמוד תורה ובאים לשמוע מקרא מגילה, ושואלים רבותינו, למה מקרא מגילה נחשב כביטול תורה. אלא

ביאור הדבר, אני מוכן לבטל את הכל, בכדי לגלות את ההסתר של הקב"ה בעולם. זה נקרא מקרא מגילה.

אני מוכן לבטל את הכל אפילו שלא להיות כתוב בספר בתורה, אך בוודאי, לא זה רצון הקב"ה, כי הקב"ה רוצה שיהיה עולם, אבל אני מצדי מוכן לבטל את הכל למען הקב"ה.

כבר נתבאר במקום אחר, מה כוונת הדבר למסור את הנפש, שבעצם אם הקב"ה היה בא לאדם ואומר לו, אם אתה לא תהייה בעולם, העולם יהיה יותר גלוי, הקב"ה יהיה גלוי ביותר. אתה מוכן לוותר שאתה לא תהייה כאן? כן או לא.

בלשון הכי פשוטה, מה זה למסור את הנפש, אני נותן את מקום הגילוי לקב"ה, ולא לי. אין לנו היום למעשה

זו נקראת - 'מערכת הפחדים הפנימיים', כיוון שאלו פחדים שמקורם בהתנהלות כושלת של האדם עם כוחות הנפש שלו עצמו.

לעומת מערכת פחדים פנימית זו, קיימת מערכת מקבילה של פחדים מגורמים היצוניים. פחדים היצוניים עלולים להתעורר באדם מחמת עברות או מלאכי חבלה או איומים היצוניים על יציבותו וקיומו. הדוגמא היסודית לפחדים מעבירות מובאת בגמרא בברכות, שמספרת על אותו תלמיד שהלך בשוק בפחד, ואמר לו רבו 'חוטא אתה, שהרי נאמר - פחדו בציון חטאים'. שאל התלמיד: והלא כתוב 'אשרי אדם מפחד תמיד'. ענה לו הרב: כי פחד זה שייך לפחד מדברי תורה.

דוגמא פשוטה נוספת לפחד מגורמים היצוניים, מיוסדת על הגמ' בפסחים שאומרת כי אדם שמניח ידיו על הנחיריים או שאינו נוטל ידיו מיד אחרי שאכל שחליים או הקיז דם או הסתפר או גזז ציפורניים - נופל עליו פחד, אך הוא עצמו אינו מבין ממה הוא מפחד. וכן כידוע מרבתינו, שכאשר אדם

עובר עבירה אזי מלאכי חבלה סובבים אותו לארוב לו ולהזיקו. ואף אל גב שהאדם לא רואה את אותם מזיקים רוחניים הסובבים לו, אך מזלו כן רואה אותם ופחד מהם. ברם, הפחד העליון של מזלו משתלשל מטה לרובד ה-'מודע' של האדם, ואזי הוא חווה את פחד, מבלי לזהות סיבה ברורה למקורו.

מקור נוסף לפחדים היצוניים, הם שמועות על ארועי זוועות המתרחשים בעולם, שמעזעזות את נפש ומולידות בה פחד. שמועות על נספים באסונות טבע: רעידות אדמה, שטפונות, סערות, סופות, התפרצויות של הרי געש, שריפות, תאונות וכדו'. יתר על כן, שמועות לרוב על ארגוני טרור אימתניים שצומחים כפטריות לרוב ומתעצמים

ומשמיעים איומי נקמה או הבטחות לייצר פיגועים שיכלו את כל הכופרים בדתם ככלל, ואיומים לכלי שונאיהם של ישראל בפרט. זוועות שיכולים לחולל על ידי כלי משחית למיניהם כדוגמת פצצות אטומיות ביולוגיות כימיות ההרסניות להחריד, וכדו'.

ההשפעה של איומים היצוניים על בני אדם אינה שווה אצל כולם, אלא היא משתנה מנפש לנפש. הדוגמא הפשוטה לכך היא דין סדר היציאה למלחמה שבתורה - 'מי האיש הירא ורך הלבב'. מבלי להיכנס לכל ההגדרות המדויקות בין ה-'ירא' לבין 'רך לבב' וכו', מכל מקום, ברור כי ישנו הפרש בין בני אדם בקליטת

פחדי המלחמה. ישנם כאלו שהפחד הטבעי ממלחמה לא יעצור בעדם מלהילחם בכל עוז, והם נשארים במערכה. אך ישנם כאלו שנתקפים בפחד המשתק אותם לגמרי. יתר על כן, הם עלולים להיעשות מפגע חרדה סביבתי, שמטיל מורך ומשתק גם אחרים שכעת אינם פוחדים כל כך - 'ילך וישב לביתו ולא ימס את לבב אחיו כלבבו'.

הכלל העולה, בנפש האדם קיימות שתי מערכות נפרדות מקבילות שמחוללות פחדים: מערכת פחדים פנימית ומערכת פחדים היצוניים. המערכת הפנימית היא תחום הפחדים שמקורם בשיבושים הנובעים מחמת 'קצרים' של חוסר איזון ומיזוג או לקות וקלקולים בסדרי כוחות הנפש הפנימיים. כלומר, האדם אינו משכיל לפעול נכון עם כוחות נפשו, ומחמת כן קיים אצלו חוסר איזון בכוחותיו הטבעיים שיוצר חסמים ופערים בין הכוחות לפעולות שלו. כך נוצרת ומתעבה לה הסתירה בין צרכי מערכת כוחות הנפש הפנימיים למערך הפעולה והתפקודית היצוניית המעשית שלו. סתירה זו עניינה העדר התאמה וחיבור

בין הפנים לחוץ, דבר שגורם מצד אחד החלשה של הביטחון, ומצד שני מגביר את הפחדים. זוהי מערכת של פחד טבעית בתוך קומת האדם - בתוך מערכת הכוחות הנפשיים שלו. לעומת זאת, קיימת מציאות של פחדים הפוקדים את האדם מגורמים נוספים שאינם קשורים ישירות לכוחות הנפש. פחדים אלו אינם נובעים מתוך האדם עצמו אלא אלו פחדים שמקורם בגורמים היצוניים לו: ממזיקים רוחניים המגיעים בעיקר מסיבת חטאים ונטיה מהנהגות דרך ארץ נקיות וטהרה שעל פי אורחות התורה, או מחמת חשיפה לידיעות על שלל פגעי העולם והסביבה - הוא נחשף למראות או שמועות על זוועות ואיומים קשים.

והאף אמנם שבעומק ישנו שורש אחד המצרף את שתי מערכות הפחדים, כי גם הפחדים היצוניים למעשה יוצרים זעזוע בכוחות הנפש הפנימיים ומפירים את איזונם. ואם כן, בפועל הן הפחדים היצוניים והן הפנימיים הם תוצאה של שיבוש בסדרי כוחות הנפש הפנימיים. אך למרות כן, חשוב להבין כי מערכת הפחדים היצוניית הינה מערכת שלמה הנפרדת לעצמה, וכך יש להתייחס אליה. ללמוד להכיר ולזהות אותה, ולטפל בה בנפרד ביחס למערכת הפחדים הנובעים מכוחות הנפש הפנימיים.

ואם כן, כשלב ראשון בנידון עמדנו על העיקרון שאין להתייחס לכל הפחדים בקומת הנפש התחתונה כחטיבה אחת. אלא הבחנו בצורה ברורה בהפרש ובהבדל שקיים בין מערכת הפחדים הפנימית למערכת הפחדים היצוניית. הפועל היוצא מהפרדת המערכות ברור - כיוון שהמערכות שונות במהותן ממילא מובן כי הפתרונות לקשיים והבעיות ודרכי ההתמודדות עם הפחדים אמור להיות שונה. לכל אחת מהמערכות הללו צריך להתאים פעולות תיקון לעיוותים על פי מהותה הייחודית. וכאמור פרק זה יוחד להכרת מערכת הפחדים היצוניית לעמקה, ולבאר את דרכי ההתמודדות בנזיקה.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

מו"ק, יז, ע"א – דאמר ר"ל, כשם (שהחרם) נכנסת במאתים וארבעים ושמונה אברים, כך כשהיא יוצאה יוצאה ממאתים וארבעים ושמונה אברים, כשהיא נכנסת, דכתיב (יהושע, ו, יז) והיתה העיר חרם, חרם בגימט' מאתים וארבעים ושמונה הוו, כשהיא יוצאה, דכתיב (חבקוק, ג, ד) ברוגז רחם תזכור, רחם בגימט' הכי הוו.

וכתב בפענח רזא (דברים, ז, כו) וז"ל, כי חרם הוא כל המצוה וגו' - רמז לך שהעובר על החרם כאלו עובר על כל המצות, והחרם נכנס ופועל בכל רמ"ח אבריו שהם כמנין חר"ם, עכ"ל. ועיין כל בו (סימן סו). ועיי"ש עוד בסימן קל"ט, שביאר שסופי אותיות של הספרים חמשה חומשי תורה, עולה חרם, ולכך הוא כאילו עובר על כל התורה, עיי"ש. ועיין עוד ספר חסידים (סימן קו), וספר קב הישר (פרק טז), כיצד רמוז חרם בחמשה חומשי תורה.

והנה המצוות שהם שורש כל המצוות, שכוללים כל המצוות, הוא אנכי הו"ה וגו' לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, כי ע"ז שקולה כנגד כל התורה. וכתב (שמות, כד, יט) זבח לאלקים יחרם בלתי לה' לבדו. ופירש בפנים יפות שם וז"ל, ויש לפרש מה שאמר לשון יחרם מפני חומר העבירה, וכענין שאחז"ל על שם חרם שנכנס בכל רמ"ח אברים. וכן הוא בעובד עכו"ם שמטמא כל רמ"ח אברים, וכמ"ש חז"ל (הוריות, ה, ע"א) על הפסוק (במדבר, טו, כב) וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות האלה, זהו עכו"ם ששקולה כנגד כל המצות, וכאילו עבר על כל רמ"ח מצוות עשה, כי זה כל האדם, עכ"ל. וכן סוטה נופלים אבריה מדין שבועת אלה, "חרם". עיין צרור המור (במדבר, ה, יט).

ושורש חטא ע"ז בכלל זביחה לע"ז בפרט, הוא בחטא העגל. וכתב בעשיית העגל (שמות, לב, ה) ויאמר חג לה' מחר. וכתב בשפתי כהן שם וז"ל, "מחר" אמר להם מחר תראו שיש מכם שיפול עליהם החרם ברמ"ח איבריהם, שנאמר ויגוף ה' את העם, ויש אחרים שירחם עליהם. זהו מחר, חרם, רחם, רמ"ח, עכ"ל. והרחמים מכח אברהם שעולה רמ"ח (עיין זוה"ק, ח"ג, רפ, ע"ב).

והיפך ע"ז, האמנת אלוקות, שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד. ובכל פרשת ק"ש יש רמ"ח תיבות כמ"ש בזה"ק (בראשית, כד, ע"א. ודברים, רכח, ע"א, ועוד). וכתב שם (רעב, ע"א) רמ"ח בקריאת שמע, עם שית תיבין דחודא, הא רומ"ח. וכתב בספר פיתוחי חותם (חקת) וז"ל, והנה הק"ש בעצמה היא החרב והיא הרומח ההורג למזיקין, דק"ש יש בה רמ"ח תיבות, ועם שש תיבות הוא רומ"ח. והנה רמ"ח תיבות, רמ"ח הוא אותיות חרם, שע"י ק"ש נחרמים ונהרגים המזיקין, ותחת שהיה ראוי האדם הזה להיות חרם הוא בעצמו, עתה ע"י ק"ש עם התשובה שעשה, עשה למזיקין חרם. ועיי"ש פרשת ראה.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

תענית, יא, ע"א – ושמא יאמר אדם מי מעיד בי וכו', וי"א אבריו של אדם מעידין בו, שנאמר (ישעיה, מג, י) אתם עדי נאום ה', ופרש"י, לשון רבים נאם ה'.

ואיתא בתנחומא (כי תצא, ב) רמ"ח מצות עשה כנגד אבריו של אדם, שכל אבר ואבר אומר לו עשה בי מצוה. ולפ"ז מובן ביתר ביאור מדוע האברים מעידים. והיינו שמעידים שלא שמע בקולם. ולפ"ז יש לעיין אם מעידין דוקא על ביטול עשה, שהוא שייך לרמ"ח אברים שהם כנגד רמ"ח עשה, או שמעידים אף על לא תעשה, ויש לעיין. וכן יש לעיין האם כלל האברים מעידים על כל מצוה ומצוה, או שכל אבר מעיד על המצוה הפרטית המקבילה לחלקו.

ועיין בבן יהוידע על אתר שכתב שהאיברים מעידים מפני שהמצוות והעבירות שהאדם עושה חקוקים באיבריו. ובמסכת כלה רבתי (פ"ג, ה"א) אמרו, א"ר יצחק בר פרנך, כל עונות אדם חקוקים לו על "עצמותיו". אמרו עצמותיו ולא אבריו, ודו"ק. ועיין זוה"ק (ויקרא, טז, ע"ב) וז"ל, מי מעיד על האדם, קירות ביתו, ולא עוד אלא אנשי ביתו מעידין עליו, וכו'. אנשי ביתו, אינון רמ"ח אברים דליה, בהכי אוקמוה מארי מתניתין, רשע עונתיו חקוקים על עצמותיו, והכי צדיק זכותיו חקוקים על עצמותיו, עיי"ש. והרי שהקבילו העצמות לרמ"ח אברים. ולפ"ז ההכרה באברים עצמם. וז"ל הצרור המור (ויחי) ואולי שעל זה נקרא מחוקק, שעולה מספרו רמ"ח כמספר המצות וכמספר אבריו של אדם, וכל מצוה ומצוה חקוקה בכל אחד מאבריו, עכ"ל. ולהיפך, מצינו כח קלקול הנכנס ברמ"ח אברים, והוא "חרם" שעליו אמרו (מו"ק, יז, ע"א) דאמר ר"ל, כשם שנכנסת ברמ"ח אברים, כן כשהיא יוצאה, יוצאה מרמ"ח אברים, כשהיא נכנסת דכתיב והיתה העיר חרם, חרם בגימט' רמ"ח הוו, כשהיא יוצאה דכתיב ברוגז רחם תזכור, רחם בגימט' הכי הוו. ועיין שו"ת הרשב"א (ח"ג, שכ"ו).

אולם יעויין במהר"ל (נתיבות עולם, נתיב כח היצר, פ"ד) שכתב וז"ל, אבריו של אדם מעידים בו - כלומר, האברים של אדם שהם הכרת האדם, והם צורתו וצלמו של אדם, בהם יוכר האדם, כי כאשר האדם צדיק במעשיו אז הוא בצלם אלקים, ואם האדם רשע אז הוא נמשל כבהמות נדמה, ולפי מה שהוא צדיק במעשיו או רשע במעשיו יש הכרה באבריו שהם "צלמו", הן לרע הן לטוב, ולפיכך אבריו של אדם מעידין בו מה שהוא, עכ"ל. ולפ"ז ההכרה אינם באברים כפשוטו, אלא בצלמו, "בצלם", ודו"ק. ועיין עוד בדבריו בנתיבי התורה (פרקים טו-טז). ובחידושי אגדות (מכות, כג, ע"ב). ובתפארת ישראל (פרקים ד-ט). וז"ל השל"ה (שער האותיות, אות י', יצר טוב, יב) ורמ"ח אבריו של אדם ושס"ה גידיו, שהם לבוש אל נפש רוח ונשמה שלו, שבה תרי"ג אורות רוחניים העשויים בצלם ודמות תרי"ג רוחניים. בסוד שיעור קומה דאדם עליון, עכ"ל. וכתב בספר הבהיר (אות ח) וז"ל, למה הוסיף הקב"ה ה' באברהם יותר מכל אותיות, אלא שיזכו כל אבריו לחיי העוה"ב, כביכול בו נשלם הבנין, כדכתיב (בראשית, ט, ו) כי בצלם אלקים עשה את האדם.

ישמעאל מאמו הגר, פילגש, פל-יגש. וכן יצא מנחור אחיו, פל-דש. וכן יצא מאברהם עשו, אלופי עשו, כנ"ל. ובדקות יותר, אברהם ראש למאמינים, שהאיר ממזרח צדק, אור האמונה. ורצה אמרפל להפילו לכפירה, בחינת ע"ז, פסל ומסכה, פסל, ס-פל. ובע"ז נענשים אף על המחשבה, כמ"ש כמ"ש (יחזקאל י"ד ה') למען תפוס את בית ישראל בלבם. שזהו בחינת פגול, פל-גו. ועיין מי השילוח (במדבר) וז"ל, פגיעאל (פל-גיעאל) בן עכרון, היינו שמפגל טובה שהיא נערכה, שבמקום שהוא מסופק פן אין זאת כרצון ה' לא יקבל אותה.

ומצד התיקון נצרך הישרה, בחינת פלס, פל-ס. ונגלה ביעקב, בריח התיכון, מבריה מן הקצה לקצה ביושר, ונגלה בזרע יעקב בנפתלי כנ"ל, וכן בזלפה, זה-פל, ובזרעה אשר, ונשיא אשר פגיעאל (פל-גיעאל) בן עכרון (במדבר, א, יג). אולם יצא אף הוא חוסר שלמות, ונגלה בצלפחד, לפ-צחד.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

הוא בחינת נפתלי, נתי-פל, לשון קישור וחיבור, "צמיד פתיל".

אולם כאשר פל עליון אינו מחובר עם פל תחתון, זהו בחינת פלג, פל-ג, נפלג ונפרד. וכן פיצל, פל-צי, חילק. ושורש המחלוקת, פלוג, קרח. ואמרו חז"ל (תנחומא, קרח, א) מה ראה קרח לחלוק עם משה, נתקנא בנשיאותו של אליצפן בן עוזיאל, אליצפן, איצן-לפ. ויש פלג דקדושה, כמ"ש בסנהדרין (יט, ע"א) א"ר יוחנן, פלטי (פל-טי) שמו, ולמה נקרא שמו פלטיאל, שפלטו אל מן העבירה, מה עשה, נעץ חרב בינו לבינה (פלוג והפרדה), אמר, כל העוסק בדבר זה ידקר בחרב.

ויתר על כן, כאשר פל עליון נופל ומושפל לפל תחתון, זהו שפל, ש-פל. וזהו בחינת אלופי עשו, ובפרט נגלה בזרעו אליפז, איז-לפ. ובחינת אלופי עשו, אלוף של סילוף, סלף, ס-לפ. ומחליף פל עליון בפל תחתון, חלף, ח-לף. וזה היה רצונו של אמרפל, אמר-פל, כמ"ש חז"ל שאמר לאברהם פול לכבשן האש. והיינו שרצה להפיל פל עליון לפל תחתון ולהחליף תחתון בעליון, וזה מכח שיצא מאברהם

פקודי | ל-פ רבוע היה כפול עשו את החשן זרת ארכו זרת רחבו כפול (שמות, לט, ט).

כפול, כו-פל. הנה שורש צירוף אותיות ל-פ, במילוי אות אל"ף, א-לפ. וכאשר נמצאת במילואה בשורשה נקראת פלא, פל-א. וכאשר מתפשטת הארתה לתתא, נקראת אלף מלשון אאלפך חכמה אאלפך בינה. והוא בחינת אלוף, או-לפ. כמו שקרא דוד לרבו אחיתופל, אחיתו-פל, אלופי. וכאשר משתלשל לתתא יותר נעשה פעל, פל-ע, כי שורש הפעולה נעוץ באל"ף העליונה.

אולם כאשר נחסר הארת האל"ף, נתהפך ונעשה אפל, א-פל, שורש נפילת האל"ף, נפל, נ-פל, ונעשה האל"ף חשוכה, בחינת ערפל, ער-פל, ונצרך אתערותא דלתתא להאיר האל"ף ע"י לפיד, לפ-יד. וכן ע"י פתילה, פל-תיה. וכן מתהפך אותיות פתילה לאותיות תפילה, שע"י התפלה פועל אתערותא דלתתא. שהוא בחינת עפל, ע-פל, מעפיל לעלות מתתא לעילא. ועי"ז מצורף הפל העליון של האל"ף עם הפל התחתון, שהם בחינת כפל, כ-פל. והחיבור

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה:

אליפלט	אליפל	אלופי	אליפז	אחיתפל
אמרפל	צלף	אלפעל	אלישפט	אליצפן
מכפלה	אליחרף	התפלל	כפל	אפל
עפלים	עפל	ספל	נפתלי	נפל
וסלף	זלפה	זלעפה	פילגש	ערפל
יפלה	צורף	ילפת	טפלו	חלפות
עטלף	להניף	מחלף	פלט	יתעלף
חלף	פלח	פלגי	כפול	נפול
מפלה	מפלאות	מעלפת	לפני	לפיד
מפעלות	מפלת	מפלצת	מפלס	מפלט
עלפה	שלף	נפלגה	נפלא	דלף
פוטיאל	פדהאל	פגעיאל	אלוף	פגול
אליסף	פלג	פלא	אלף	פול
פלט	פלח	פלוא	פלדש	פלדות
פלנאסר	פלך	פליליה	פליט	פלטיאל
פלשתים	פלשת	פלסר	פלצות	פלס
פתואל	פצל	פעל	פסל	פנואל
	תפילה	שפל	צלפחד	פתיל

בלבביפדיה קבלה אמה

אור א"ס

ועוד. אמרו (עירובין, יט, ע"ב) רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר, היתה שם אבן עגולה, רואין כל שאילו תחקק ותחלק ויש בה אמה לכאן ואמה לכאן נידון משום דיומד.

ועיין שער הכוונות (דרוש, ה) ואחר שיכרוך ז' כריכות, אז יניח תש"ר ולא קודם הכריכות, ואחר שכבר הניח תש"ר שהוא בעלה, אז יתן לה הבעל קדושין, שה"ס כריכות הרצועות סביב האצבע האמצעי הנקרא אמה, כדרך הטבעת העגולה של הקידושין הניתן באצבעה.

יושר

למעלה קו אחד דק כעין אצבע, ומתרחב למטה כאמה, ג' קווים. ואמרו (שבת, צח, ע"ב) ת"ר, קרשין מלמטן עוביין אמה ומלמעלה כלין והולכין עד כאצבע, וכו', דברי ר' יהודה. רבי נחמיה אומר, כשם שמלמטן עוביין אמה, כך מלמעלן עוביין אמה. והיינו לר' נחמיה, כולו מדרגת ג' קווים. כי קרש אותיות קשר, שקושר כל ג' קווים. ובעומק יותר ישנה אמה שיש עליה תוספת אצבע כמ"ש (מנחות, צח, ע"א) שתי אמות היו בשושן הבריה, אחת על קרן מזרחית צפונית, ואחת על קרן מזרחית דרומית, שעל קרן מזרחית צפונית יתירה על של משה חצי אצבע, שעל קרן מזרחית דרומית היתה יתירה עליה חצי אצבע, נמצאת יתירה על של משה אצבע, ולמה אמרו אחת גדולה ואחת קטנה, כדי שיהו האומנין נוטלין בקטנה ומחזירין בגדור לה, כדי שלא יבואו לידי מעילה.

שערות

שערות צורת ווי"ן. וז"ש (עירובין, ג, ע"ב) באמה בת ששה טפחים. ושורש השערות י', שער - עשר. ולכך איכא אמה בת עשרה טפחים בשורש (עיין ערך קטן ז"א). ורמז אמה אותיות מאה, בחינת יפ"י שעולה מאה. ועיין ערך קטן עינים - שבירה. וסוד אות י', סוד אמה בסוד י"י-י"ו-י"ד, עולה אמה כמבואר ברמ"ז (דברים). ועיין בית עולמים (קלח, ע"א) וידוע כי לעולם גנוז ביסוד טיפת החסדים, כמ"ש והוא יושב פתל האוהל וכו', והוא רמ"ח עלמין אורכיה (עיין ערך קטן אריך) דהאי אמה, וידוע כי חסד דרדל"א הוא בגלגלתא, בשערות של הראש ששם הוא חיוורתא דגלגלתא, וכתוב ושער רישא כעמר נקי, וכו', ואניח ברישא דרומחא, ר"ל שהוריד אור החסד הנ"ל ביסוד ברישא דיסוד בעטרה (הנקרא פום דאמה. עיין ערך קטן יסוד), עכ"ל.

אזן

נגלה בה אות ה'. וז"ש (עירובין, ג, ע"ב) באמה בת חמשה טפחים. ואיכא ה' אמות, כמ"ש (שקלים, יח, ע"ב) אמה היסוד, אמה סובב, אמה כרוב, ואמה קרנות, ואמה מערכה.

אמרו (מנחות, נג, ע"ב) אל תקרי מ"ה אלא מא"ה. אמה - מאה. וכאשר מאיר אור אין סוף, אלופו של עולם, נעשה אדם, גימ' מ"ה, אמה - שפחה לא"ס. ועיין רמח"ל (בפירוש מאמר הזהר ריש משפטים) וז"ל, כי יש נשמות בסוד אמה, והם אותם שמצד מט"ט, דהיינו מצד השכינה בהתלבשותה, עכ"ל. והיינו אמה, א-מ"ה, כנ"ל. ומצד הנברא נעשה מאלף - אחד, עשרה. ועיין עמק המלך (שער ה, פרק נד) ומדוע אמר הפסוק אמה ולא אמר זרתות או מדידה אחרת, שני תשובות בדבר, אחד, מפני שאותיות אמה מאה, לרמזו שכל הכלים כלולים מעשרה ועשרה מעשרה ועושים מאה.

צמצום

במקדש ראשון היה אמה טרקסין בין הקדש לקה"ק. וזהו אמה של צמצום, מחיצה המבדלת. וכן בין מת למת שהוא המצומצם הגמור היה דרך להניח אמה (עיין תפא"י, אהלות, פט"ז, מ"ג, אות לו). וכן עובי הקרשים במשכן היה אמה (עיין שבת, צח, ע"א).

ועיין זוה"ק (שמות, רלג, ע"א) בוצינא דקרדינותא (שורש הגבורות ששורשו בצמצום ראשון), דטמיר וגניז (אלא) מתמן נפקת האי קנה דלתתא וכו', ובהוא משחתא מדיד ואקרי אמה. ועיין ספר הליקוטים (ישעיה, פ"מ) וז"ל, והוא סוד אמה, כי הוא קו המדה ההולך ומתפשט ומודד ואומר מכאן עד כאן, עכ"ל. ובדרך רמז, אמה בגימט' הגבול.

קו

אמה. א - אלופו של עולם. מ"ה, אדם שהוא צורת הבריאה. והאמה קו המדה (עיין ערך קטן צמצום מהזוה"ק) המושך שפע מאלופו של עולם לנבראים. וזהו בחינת הכלי שבקו, אמת המדה. ומצד האור שבתוכו הנקרא מימי האור העליון, זהו בחינת אמת המים (עיין ערך קטן חסד). ועיין בית עולמים (קמב, ע"א) שביאר הטעם שאות ברית קדש נקרא אמה - כי הוא בסוד אמת המים שעוברים בו בסוד מים טיבין, וכו', והוא סוד סילו"ן אמת המים, גימט' יוס"ף, עכ"ל. והבן ששורשו בקו הממשיך מימי האור העליון. ומה שלמטה הוא בסוד ו', למעלה בקו הוא בסוד ו' פשוטה. והבן שהשתא הקו אינו מגיע עד סוף החלל והוא בבחינת ו', ולעת"ל יתארך בבחינת ו'.

עיגולים

כתיב (ויקרא, כה, מד) ועבדך ואמתך אשר יהיו לך מאת הגוים אשר סביבתכם (עיגול סביב), מהם תקנו עבד ואמה.

ועוד. אמרו (עירובין, ד, ע"א) ואמה רוחב, זה סובב. ובמשנה (מידות, פ"ג, מ"א) עלה חמש וכנס אמה, זה הסובב.

קטרת ריח ניחוח בחטם. וכתוב (שמות, ל, א) ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים תעשה אתו, אמה ארכו ואמה רחבו, רבוע יהיה.

פה

נגלה בה אות ד'. ואמרו (עירובין, נג, ע"א) וא"ר יוחנן, כשהיינו לומדין תורה אצל ר' אושעיא, היינו יושבין ארבעה ארבעה באמה (סוד ד'), אמר רבי, כשהיינו לומדין תורה אצל רבי אלעזר בן שמוע היינו יושבין ששה ששה באמה (בסוד אות ו"א). אולם בסוד אל"ף אמרו (סוכה, ז, ע"א) שאדם יתיב באמתא על אמתא.

והבן שבאורות הפה הושרש סוד ד' אמות, כגון ד' אמות לאדם לשבת, ולמת מצוה לקברו, וכן קונות לו בכל מקום, וכן ד' אמות של הלכה, ועוד.

ומצד פה דקלקול אמרו (מו"ק, יח, ע"א) פרעה שהיה בימי משה, הוא אמה, וזקנו אמרו, ופרמשתקו (אמתו) אמה זורת. ועיין גיטין (יד, ע"ב) אותן בני"א, הן אמה, וכובען אמה, ומדברין מחציהן. ופרש"י, נראה מדברין מטיבורן. שאורות הפה מתפשטין עד הטבור.

עינים - שבירה

אמות שבורות. כמ"ש (שמות, כה, י) ועשו ארון עצי שטים, אמתים וחצי ארכו, ואמה וחצי רחבו, ואמה וחצי קמתו. וטעם הדבר כמ"ש (ב"ב, יד, ע"ב) שבירי לוחות מונחים בארון. ולכך אמותיו שבורות.

וכאשר נפל אדה"ר ממדרגתו, אמרו (חגיגה, יב, ע"א) כיון שסרחה, הניח הקב"ה ידו עליו ומיעטו שנאמר ותשת עלי כפך, ונעשה שיעורו מאה אמה (ועיין שער הפ"סוקים, בראשית, דרוש ב). אמה - מאה, אותיות שוות. ומכאן ואילך בטל שיעור קומה שלמה, ונעשה קומה שבורה. ולכך אמרו הניח הקב"ה "ידו" עליו, יד, אמה, ותשלח את אמתו - ידה.

עתיק

כל עולם סוד י"ס. אולם ע"י הארת עתיק שמאיר אור עולם עליון נעשה י"א וכנ"ג גדו ברע י"א ארורים כנודע. ועיין גר"א (תיקונים, תיקון י"א מתיקונים אחרונים) והתיבה היתה משוקעת במים י"א אמה, י"א ארורים, י"א קליפין כידוע. ועיין אור תורה (אות עה) ומקום ביהמ"ק ששם היו סנהדרין גדולה בלשכת הגזית, היה רק י"א אמה, ועומדים צפופים וכו'.

אריך

כתיב (שמות, כו, יג) והאמה מזה והאמה מזה בעדף ב"ארך" ירעת האהל, יהיה סרוח על צדי המשכן מזה ומזה לכסתו.

ועוד. עיין זוה"ק (אד"ר, נשא, קמב, ע"א) ותאנא בצניעותא דספרא, אתתקן שט דכורא ואתתקן בתיקוני, אתתקן תקונא דכסותא דכיא, והאי הויא אמה דכיא. "ארכיה" דההוא אמה, מאתן ואר"ב עיין ותמניא עלמא, וכלהו תליין בפומא דאמה דאתקרי יו"ד, וכיון דאתגלייא יו"ד פומיה באמה, אתגלי חסד עלאה, והאי אמה חסד הוא דאתקרי ותלי בהאי פום אמה, ולא אתקרי חסד עד דאתגלייא בפום אמה. ות"ח דלא אתקרי אברהם שלים בהאי חסד עד דאתגלייא יו"ד דאמה, וכיון דאתגלי אקרי שלם. ועיי"ש בפירוש הרמ"ז, שמדה זו היא על העטרה לבד, כי אמה עצמה יותר מזה.

אבא

אב מוכר את בתו לאמה. ועיין בית עול"מים (קמב, ע"א) טעם למה נקרא היסוד אמה, שהוא בסוד הארת יסוד אבא, עטרת היסוד שלו, ביסוד דז"א, כי דוע. והוא מילוי ע"ב, מ"ו (עיין ערך קטן חכמה). והאי הוי אמה דכיא, ע"ש הארת יסוד אבא, שאבא הוא מסיטרא דאוריא דכיא, ולכן גם היסוד נקרא ע"ש אמ"ה דכיא. ועיין ערך קטן יסוד.

אמא

נקראת אמה מלשון אם. וכן נקראת

אמה - אמא של, כמ"ש (בראשית, כד, כח) ותרץ הנער ותגד לאמה, ועוד כהנה. וכן אמא בלשון רבים אמהות, כמ"ש (שם, לא, לג). ועיין זוה"ק (קרח, קעט, ע"א) אמ"ה באתווי מא"ה איהו ואיהי בהפך אתוון הא"ם (ועיין ערך קטן עי-נים - שבירה, וגר"א תיקונים, תיקון י"א מתיקונים אחרונים).

ז"א

סוד ו"ק, עולם המדות, ובו הנהגת מדה כנגד מדה. וזהו בחינת אמה, מידה, כמ"ש (בראשית, ו, יד) שלש מאות אמה ארך התבה. וזהו א-מ"ה, בחינת שם מ"ה הממולא באלפין שזהו אדם, ז"א. ועיין אברבנאל (תרומה, כה, ד"ה ועשו ארון) שעובי אדם הוא אמה. ועיין זוה"ק (פנחס, רכה, ע"ב) אמה, שיעור דגופא לארבע סטרין ועילא ותתא, דאינון שית אמות. שית - ז"א. וזהו אמה בת ששה טפחים. ועיין זוה"ק (תיקונים, תיקון יט, מא, ע"א) אמה בכל אתר איהו ו', ובגין דא י' דתרין יודי"ן אינון שעורא דאמה ואות י' שעורא דילה ג' טפחים ודא ג' ועשר אמות דא איהו שעורא דגופא דבר נש לקבל עשרה דברים דאתמר בכוס של ברכה ולא אשתאר בזמנא דא אלא ארבע דאסתלק ו' ואשתאר ד' מן דו פרצופין ושעורא דכלא ו' באת י' סליק לעשר כמה דאקמוהו.

נוק'

גבי סוטה אמרו (סוטה, טו, ע"ב) ומקום היה שם אמה על אמה, וטבלא של שיש וטבעת היתה קבועה בה, כשהוא מגביה ונוטל עפר מתחתיה, וכו'.

ועוד. עיין ספר הפליאה (ד"ה מיעוט אחר מיעוט) ומ"ש אמה עבריה אין קנינה לשם אישות, הכי הוא הקב"ה האציל את כנס"י לאמה ולאישות, בזמן שישראל הם טובים היא אשה, ובזמן שהם רעים היא שפחה. ובדרך רמז, אמה בגימ' דל הוא.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

מילון ערכים בקבלה • תגין

אבל האותיות בד"ק ח"ה, הם אחורים דאו"א שירדו. וכבר ביארנו לעיל, כי או"א לוקחים ב' אורות של חוטם פה, ולא חסר מהם רק אור האזן, אשר ע"כ לא ירדו מהם רק בחינת אחורים, וכנגד אותו אור שחסר מהם אנו מתייגים תג אחד על כל אות מהם, כנגד אותו אור פרטי שחסר מהם, עכ"ל.

והבן מאוד שאור התגין הוא תג מלשון כתר. וכפשוטו נקרא כן מפני שנמצא ע"ג האות, ככתר הנמצא על הראש. אולם בעומק יותר, התגים הוא הארת א"ק בנקודים דתיקון, הארת אח"פ דא"ק, כנ"ל. וא"ק הוא כתר דכללות, ולכך התגים נקראים מלשון כתר, ודו"ק היטב.

ומלבד הארה זו "דתיקון", הארת אח"פ דא"ק כנ"ל בתגין, יש בחינה נוספת של אור שיש בהם. ושורשו בזמן "הקלקול". כמ"ש בעץ חיים (ש"ח, פ"ו, מ"ת) וז"ל, בחינת הנקודים הם האורות הראשונים שיצאו בראשונה, והאותיות הם הכלים. ואח"כ כנשברו הכלים ונפרדו איש מעל פני מתו, נשארו בבחינת תגין על האותיות שבהם הכלים וכו'. התגין מורים על זמן היות האורות ע"ג האותיות וחופץ להם (שזהו בזמן השבירה), שאז אין לאותיות שום נדנד ותנועה, כי רוחניותם נסתלק מתוכם והם כמתים, אמנם עומדין עליהם מרחוק להאיר להם הארה מועלת כדמיון התגין העומדים זקופים על האותיות, לא בתוכן. וכתב שם להלן (שער ט, פ"ג, מ"ת) שכאשר נשברו הכלים וירדו לבריאה ירדו האורות בתוך האצילות ע"ז, וז"ל, ואמנם ירדתן היתה כדי להאיר מרחוק בכלי שלו העומד בבריאה שלא לגמרי ישאר בלתי תקוה, ולכן מאיר בו מרחוק בהיותו (האור) עומד באצילות, והוא בבחינת תגין על האותיות כנ"ל, עכ"ל.

ודו"ק שלעיל (ש"ה, פ"ה) כתב וז"ל, התגין הם משתתפין ומתחברים בעצמות האותיות שהם גוף והתגין הם כללות האותיות, עיי"ש. והיינו שלעולם התגין לא נפרדין מן האותיות, אולם לא בתוכם, אלא על גבן בבחינת נפשו "עליו" תאבל, שנמצא מעליו. אולם לעולם לא פורשת לגמרי, ודו"ק. ■ **המשך בע"ה בשבוע הבא**
נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

כתב בעץ חיים (ש"ה, פ"א, מ"ת) וז"ל, ע"ב יש בו ע"ב וטעמים, ס"ג ונקודות, מ"ה ותגין, ב"ן ואותיות, וכולם נקרא ע"ב טעמים, וכן בס"ג, וכן במ"ה, וכן בב"ן. גם דע, כי ע"ב הוא כתר והוא טעמים, ס"ג הוא חכמה ונקודות, מ"ה הוא בינה ותגין, וב"ן ז"ת ואותיות.

ובפרטות יותר כתב שם (ש"ה, פ"ד) וז"ל, בבניה יש תגין ב"כתר" שלה, ובאותיות שיש בתשעה ספירות שלה הם אותיות של השמות של צורת תגין העליונים. וכן צורת תגין שבכתר אמא, הם אותיות של שמות הנקודות שבט"ס דאבא, ואלו האותיות נקראו תגין, וכו'. והנה דע כי האותיות אשר בצורת תגין אשר בכתר בינה שהם צורת אותיות של שמות הנקודים שבחכמה כנ"ל, אינם אלא ז' אותיות אלו שהם שב"א סגול, וחשבונם ת"ג, וע"כ כתר הבינה נקרא תגין, עכ"ל.

והנה ישנם אותיות שיש בהם תגין וישנם שלא, וכן חלוקים במנין התגין. וביאר בעץ חיים סדר הדברים וטעמם, וז"ל (ש"ח, פ"ו, מ"ת) האותיות תמיד לעולם הם בחינת הכלים, כנודע וכו'. וז' מהם (שעטנ"ז ג"ץ) הם כלים לז' מלכים (שמתו ונשברו), וט"ו מהם (כנגד או"א, שהם אותיות י-ה, העולה ט"ו, עיי"ש) הם כלים לאו"א וכו'. ואותיות ז"א הם שעטנ"ז ג"ץ. והט"ו אותיות הנשארים הם דאו"א, ו' מהם הם אחורים דאו"א, שהם בד"ק ח"ה, וכנזכר בתיקונים ובהר. ושאר האותיות, הם אוכ"ל מספר"ת, הם פנים דאו"א. וזהו הטעם של אותיות שעטנ"ז ג"ץ צריכי' ג' זיינין ותגין על כל אות מהם, ואמנם באותיות בד"ק - ח"ה צריכה תג אחד על כל אות מהם, ולמה נשתנו אלו ט' האותיות משאר אותיות שאין בהם שום תג. אבל הענין, כי האותיות שעטנ"ז ג"ץ, הם סוד המלכים שמתו, ולפי שמהם נתהוו ויצאו הקליפות כנודע, לכן הם אותיות שט"ן ע"ז ג"ץ, פירוש שהם תגבורת וחוזק עוז הדינין העזים אשר ירדו ונעשו מהם השטן שהם הקליפות וכו'. וכבר נתבאר לעיל כי אלו ז' מלכים לקחו אורם מגוף א"ק שתחת שבולת הזקן ולא למעלה, נמצא שהם חסרים בחינת ג' אורות עליונים שהם אח"פ, כי לכן נשברו הפנים והאחורים שלהם. ואלו בחינת ג' תגין שיש למעלה, ונשארו האור למעלה ולא בתוכם", כדרך צורת התגין על האותיות.

כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת info@bilvavi.net

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

הרב איתמר שוורץ

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829